

DOI: 10.33310/2518-7813-2019-65-2-177-182
УДК 378:37.011.3-051:373.2:004.5

Наталя ЛИСТОПАД

викладач дошкільних дисциплін,
Вищій навчальний комунальний заклад «Одеське педагогічне училище»,
м. Одеса, Україна
e-mail: alex.listopad@gmail.com

ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Доведено, що в умовах широкого застосування сучасних інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі закладів дошкільної освіти значно зростають вимоги до професійної підготовки майбутніх вихователів, особливо в напрямі формування їхньої інформаційної культури. Розкрито особливості формування інформаційної культури у майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти на заняттях із навчальних дисциплін «Вступ до спеціальності та основи педагогіки», «Педагогіка дошкільна та історія дошкільної педагогіки», «Нові інформаційні технології в дошкільній освіті», «Комп'ютерні технології в роботі з дітьми», фахових методик – за навчальним планом підготовки бакалаврів спеціальності 012 Дошкільна освіта. Розглянуто поняття «інформаційна культура вихователя закладів дошкільної освіти», виокремлено його компоненти – когнітивний, ціннісний, поведінковий. Запропоновано діагностувальний інструментарій та представлено результати діагностування рівнів сформованості інформаційної культури майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти.

Ключові слова: інформаційна культура, майбутні вихователі, діти дошкільного віку

Підвищений інтерес до інформаційної культури вихователя закладів дошкільної освіти обумовлений інформатизацією усіх сфер суспільного життя, розвитком інформаційного освітнього простору України й інтеграції його до всесвітньої інфраструктури глобального інформаційного суспільства. Невпинне збільшення інформаційних обсягів спонукає до необхідності приведення рівня підготовки майбутнього вихователя закладу дошкільної освіти у відповідність до поставлених вимог, пошуку нових форм і методів підвищення практичної значимості результатів навчання у закладі вищої освіти. Сучасному закладу дошкільної освіти потрібні фахівці, які можуть самостійно аналізувати, коригувати і удосконалювати свою діяльність, що стає сьогодні ключовим чинником професійного успіху та захищеності людини в суспільстві. Формування цих важливих рис складає основу педагогічної рефлексії і має велике значення у формуванні інформаційної культури вихователів закладів дошкільної освіти.

Аналіз наукових джерел засвідчив, що дослідженню проблеми формування інформаційної культури фахівців завжди приділялося належна увага, а саме: використанню інформаційних технологій в освіті (В. Ю. Биков, І. Є. Булах, М. І. Жалдак та ін.); функціонуванню інформаційних систем (Р. С. Гуревич, Ю. І. Машбиць, Н. В. Морзе та ін.); функціонуванню і розвитку комп'ютерних мереж (В. І. Береговий, М. Ю. Кадем'я, В. В. Радаєв та ін.), використанню інформаційних технологій в дошкільній освіті (К. Ю. Віттенберг, С. В. Дяченко, І. К. Мардарова та ін.).

Культура є предметом у наукових дослідженнях В. І. Бондаря, Ф. Н. Гоноболіна, Дж. Картера,

Н. В. Кузьміної, І. А. Княжевої, Л. М. Мітіної, О. Г. Мороза, К. У. Петтерсона, С. О. Сисоєвої, В. О. Сластьоніна та ін. Разом з тим, в педагогічній науці проблема формування інформаційної культури у майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти залишається недостатньо вивченою. Мета статті – дослідити особливості формування інформаційної культури майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти

В системі вищої освіти мають бути знайдені можливості повноцінної професійної підготовки спрямованої на формування інформаційної культури, що дозволить майбутнім вихователям закладів дошкільної освіти правильно збирати, описувати, пояснювати, перетворювати наукову і методичну інформацію, використовувати: електронні ресурси, хмароорієнтовані технології, гід-технології, технології «Інтернет речей» тощо, повинні бути задіяні різноманітні засоби кібербезпеки.

Важливо створити оптимальні педагогічні умови для формування інформаційної культури студента, забезпечити його інформаційно-психологічну безпеку при використанні ресурсів інформаційного простору Інтернету. Від сформованості інформаційної культури майбутнього фахівця залежить успішне рішення освітніх проблем, з якими неминуче доведеться мати справу вихователю в процесі виконання професійної діяльності у сучасному закладі дошкільної освіти, а саме: особливостям застосування інформаційно-комунікаційних технологій у роботі з дітьми дошкільного віку; підготовки дітей до життя в інформаційному суспільстві, забезпечення психологічного

благополуччя дітей у взаємодії з відкритим інформаційним простором; забезпеченні супроводу самостійного використання інформаційно-комунікаційних технологій дітьми дошкільного віку тощо.

Наскрізне застосування інформаційно-комунікаційних технологій в усіх формах організації навчальної діяльності майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти, на думку К. Ю. Віттенберг, передбачає наявність певної матеріально-технічної бази та відповідного програмного забезпечення. Матеріально-технічну базу складають усі комп'ютери, мультимедійні екрани, проектори, принтери, факси, інша комп'ютерна техніка, що використовується у освітньому процесі [2, с. 11–12].

К. Ю. Віттенберг підкреслює що ефективності підготовки майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти є «наявність внутрішнього освітнього середовища, яке дозволяє моделювати елементи дистанційного навчання (електронні презентації, практичні завдання, комп'ютерне тестування, участь у навчальних форумах тощо) і завдяки якому викладач має змогу враховувати індивідуальні особливості студентів, як-то: рівень підготовки, швидкість засвоєння матеріалу, наукові інтереси, провідний спосіб пізнання тощо; підключення до мережі Інтернет; оскільки значна кількість навчальних матеріалів, що використовуються в процесі підготовки майбутніх вихователів, розміщується на спеціалізованих ресурсах мережі Інтернет; обізнаність викладачів у питаннях технічних та дидактичних можливостей інформаційно-комунікаційних технологій та їхнє ознайомлення з новим програмним забезпеченням, а також наявність у викладачів практичних навичок підготовки електронних навчальних матеріалів, розміщення їх на спеціальних ресурсах, обробки даних тощо» [2, с. 11–12].

Професійна підготовка майбутніх вихователів до формування основ комп'ютерної грамотності старших дошкільників, на думку С. В. Дяченко, полягає у формуванні професійної компетентності в галузі інформаційно-комунікаційних технологій навчання, ключовою складовою якої є інформаційно-технічна компетентність, що забезпечує готовність майбутніх вихователів до здійснення відповідного аспекту професійної діяльності. Вона передбачає сформованість сукупності знань і вмій про інформаційно-комунікаційні технології, програмно-педагогічні засоби навчання, а також набуття технічних навичок використання й обслуговування персонального комп'ютера та периферійних пристроїв [3, с. 8–9].

Готовність студента до формування основ комп'ютерної грамотності старших дошкільників,

автором, розглядається як результат спеціальної підготовки та являє собою інтегральну професійну й особистісну характеристику майбутнього вихователя, що виявляється в поєднанні мотивів, професійних знань, умінь, навичок і педагогічного досвіду в галузі інформаційно-комунікаційних технологій навчання відповідно до вимог дошкільного напрямку професійної підготовки. Ця інтегральна особистісна характеристика визначає здатність майбутніх вихователів розв'язувати професійні інформаційно-технологічні завдання, які відповідають педагогічній діяльності вихователя з урахуванням її специфіки [3, с. 8–9]

С. В. Дяченко здійснено аналіз стану професійної підготовки вихователів у закладах вищої педагогічної освіти щодо формування основ комп'ютерної грамотності старших дошкільників якій дав змогу зробити висновок, що в змісті підготовки переважає аспект, пов'язаний з розумінням сутності комп'ютерної грамотності, засвоєнням мови програмування на рівні алгоритмізованих дій, операційних умінь їх використання в інформаційному середовищі; формуванням інструментально-прикладних умінь виконувати експлуатаційні та контрольні-технічні операції. Разом з тим, недостатньо уваги приділено забезпеченню позитивної настанови особистості на оволодіння інформаційно-комунікаційними технологіями, її відкритості до змін, що сприяє розумінню необхідності оволодіння комп'ютерною грамотністю в інформаційному суспільстві; формуванню мотиваційно-ціннісного ставлення студента до оволодіння інформаційно-комунікаційними технологіями з урахуванням їхнього здоров'язберезувального потенціалу [3, с. 8–9].

В дослідженні І. І. Раку, О. А. Листопада, І. К. Мардарової, розкрито особливості формування в майбутніх вихователів компетентності, необхідної для використання комп'ютерних технологій в освітньому процесі закладу дошкільної освіти на заняттях із навчальних дисциплін «Нові інформаційні технології в дошкільній освіті» і «Комп'ютерні технології в роботі з дітьми» [7, с. 23–25]. Авторами доведено, що «в умовах широкого використання засобів комп'ютерної техніки в освітньому процесі закладу дошкільної освіти значно зростають вимоги до професійної підготовки вихователя, рівня його професійної компетентності». У дослідженні, розглянуто поняття «компетентність майбутніх вихователів до використання комп'ютерних технологій в освітньому процесі закладів дошкільної освіти», виокремлено компоненти сформованості означеної компетентності майбутніх вихователів – когнітивний, мотиваційний, операційний. Когнітивний компонент характеризується наявністю уявлень щодо особливос-

тей використання комп'ютерних технологій, мотиваційний компонент означеної компетентності передбачає наявність інтересу і потреби щодо використання комп'ютерних технологій, операційний компонент характеризується сформованістю у вихователів професійних умінь і навичок, що забезпечують упровадження комп'ютерних технологій в освітній процес закладу дошкільної освіти» [7, с. 23–25].

Макроконцепт «культура» схарактеризовано в дослідженні І. А. Княжевої, «поліполіфункціональним явищем, який має тривалу історію існування, відрізняється глибиною, багатомірністю, складністю, що зумовлює його багаторівневу множинність та іманентний зміст. Специфіку культури як макроконцепту представлено через пояснювально-описові, історичні, психологічні, структурні, генетичні, адаптивні, антропологічні, соціологічні, ідеаційні, символічні, дидактичні, герменевтичні, функціональні, технологічні визначення». Синтезувати й інтегрувати це розмаїття тлумачень, пов'язане з невичерпністю і глибиною людського буття, багатовекторністю аспектів взаємозв'язку людини зі світом, що репрезентує культура, здолати альтернативність її матеріального й ідеалістичного, архетипічного і суб'єктно-особистісного, універсального та екзистенціального, структурного і процесуального боків, дозволило дослідниці надати системне визначення «культури», розуміючи її «як органічну єдність засобів і продуктів діяльності людини, в яких реалізується її активність» [4, с. 17].

У дослідженні І. А. Княжевої, уточнено зміст поняття: «педагогічна культура» яку автор трактує як «особливу підсистему культури, цілісну єдність соціального досвіду щодо способів взаємодії поколінь, ціннісних традицій виховання й особистісних досягнень людей, які взяли участь у цьому процесі»; і «професійно-педагогічна культура», під якою автор, розуміє «різновид педагогічної культури, універсальну характеристику педагогічної реальності, що пояснює специфіку педагогічної діяльності і функціонує в умовах самореалізації педагога як професіонала та суб'єкта професійної діяльності» [4, с. 30].

Дефініція «інформаційна культура» є багатоаспектною і різноплановою та розглядається як особливий вид, як підсистема професійної культури вихователя закладу дошкільної освіти. У змістовному, плані поняття професійна культура значно ширше ніж інформаційна, оскільки багатство інформаційної культури утворюється різними типами культур вихователя. Стержнем, що об'єднує професійну культуру і інформаційну культуру, є загальнолюдські цінності і норми. Між професійною і інформаційною культурою вихователя

не існує жорстких меж. Вони знаходяться в процесі двостороннього обміну. Частина знань, цінностей, норм, вироблених інформаційною культурою, може стати надбанням професійної культури вихователя. І навпаки, професійна культура вихователя закладу дошкільної освіти впливає на формування інформаційної культури, транслюючи в неї нові знання, цінності, норми.

Теоретичний аналіз наукової літератури [2, 3, 4, 5, 6, 7] дозволив розкрити зміст поняття інформаційна культура вихователя закладу дошкільної освіти, як якісно нову форму організації розумової діяльності вихователя на основі використання інформаційних засобів, що дозволяє удосконалювати професійну діяльність в закладах дошкільної освіти. У структурі інформаційної культури виділено наступні компоненти: когнітивний; ціннісний; поведінковий.

Когнітивний компонент являє собою систему освоєних студентом знань, необхідних для опису і пояснення проблемних використання інформаційно-комунікаційних технологій в роботі з дітьми дошкільного віку. Когнітивний компонент складають знання необхідні майбутньому вихователю у взаємодії з комп'ютером. У ціннісний компонент входить особлива система цінностей користувачів комп'ютерів і мережі Інтернет, яка представлена у взаємозв'язку трьох груп цінностей: 1) загальнолюдських цінностях; 2) групових і індивідуальних цінностях; 3) специфічних цінностях інформаційної культури. Ціннісний компонент характеризуються високою значущістю для майбутнього вихователя інформаційної культури, усвідомленням її необхідності, потребою у професійній самореалізації і позитивним ставленням до майбутньої діяльності у закладі дошкільної освіти. Поведінковий компонент складають норми, що визначають поведінку у сфері взаємодії комп'ютера і людини. До таких норм відносяться норми авторського права і норми моралі. Поведінковий компонент характеризується сформованістю спеціальних умінь, які забезпечують культуровідповідність професійної діяльності майбутнього вихователя закладу дошкільної освіти щодо використання інформаційно-комунікаційних технологій у закладах дошкільної освіти, визначають здатність майбутнього вихователя освоювати культурні практики роботи на комп'ютері.

Оцінювання показників кожного з компонентів інформаційної культури відбувалося за параметрами: достатній, середній, низький. Накопичений емпіричний досвід, пов'язаний з аналізом динаміки кожного з компонентів та їх показників, дозволив стверджувати про достатність такого трирівневого оцінювання для здійснення об'єктивного аналізу емпіричних даних.

Сформованість кожного з компонентів інформаційної культури вихователя перевіряли такими способами: ціннісний – з використанням «Орієнтаційної анкети Б. Басса», «Мотивація до успіху», запропонованої Т. Елерсом», «Методики виявлення ціннісних орієнтацій обстежуваних М. Рокіча» та «Методики визначення стилю педагогічного впливу М. Амінова і Н. Шеліхової»; когнітивний – за результатами розробленого дидактичного тестового завдання «Базові педагогічні поняття» (за допомогою тестових завдань перевірялась повнота та міцність засвоєння знань з інформаційно-комунікаційних технологій, розуміння можливостей їх застосування у професійній діяльності у закладі дошкільної освіти), контрольної роботи з базових понять інформаційної культури, опитувальника «Усвідомлення сутності інформаційної культури»; поведінковий – за результатами контрольних завдань практичної спрямованості, самооцінки сформованості базових інформаційно-комунікаційних умінь і експертної оцінки сформованості базових інформаційно-комунікаційних умінь.

Експериментальне дослідження, щодо формування інформаційної культури майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти було проведено на базі факультету дошкільної освіти Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» і Вищого навчального комунального закладу «Одеське педагогічне училище». У ньому взяли участь 258 студентів. Реалізація методики формування інформаційної культури майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти відбувалося в рамках змісту навчальних дисциплін: «Вступ до спеціальності та основи педагогіки», «Педагогіка дошкільна та історія дошкільної педагогіки», «Нові інформаційні технології в дошкільній освіті», «Комп'ютерні технології в роботі з дітьми», фахових методик – за навчальним планом бакалавріату спеціальності 012 Дошкільна освіта.

Методика формування інформаційної культури майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти – це організована система, спрямована на

досягнення основної цільової установки: формування інформаційної культури за допомогою реалізації певної сукупності компонентів (когнітивний, ціннісний, поведінковий) і врахуванням особливостей взаємодії викладачів і студентів в умовах освітнього інформаційного середовища. Вона складається з наступних етапів: діагностувального, організаційно-проектувального, оцінно-коректувального та передбачали використання комп'ютерного програмного забезпечення: Microsoft Office (Microsoft Word, Microsoft PowerPoint, Microsoft Publisher); Paint, PaintNet; Windows Movie Maker, Windows Media Player, KMPlayer, Media Player Classic; Opera, Internet Explorer тощо.

Методика формування інформаційної культури передбачала гармонійне поєднання традиційних методів і форм роботи з інформаційно-комунікаційними технологіями. Порівняльні дані вибірки студентів за рівнями сформованості інформаційної культури до і після формувального експерименту наведено в табл. 1. Вони дозволили провести зіставний аналіз динаміки сформованості рівнів інформаційної культури майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти.

Із таблиці 1 бачимо, що кількість майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти, віднесених до достатнього рівня сформованості інформаційної культури збільшилась після експериментальної роботи як у контрольній, так і в експериментальній групі, проте в експериментальній групі – до 41,35% (з 0 до 55 осіб), у контрольній – лише до 8% (з 0 до 10 осіб).

Кількість студентів, віднесених до середнього рівня збільшилась в експериментальній групі з 45,86% до 51,88% (з 61 до 69 осіб). Позитивні зрушення в контрольній групі віднесених до цього рівня після експериментальної роботи збільшилося з 48,8% до 66,4% (з 61 до 83 осіб). На низькому рівні в експериментальній групі було 54,14% (72 студента) залишилося 6,77% (9 студентів), а в контрольній було 51,2% (64 студента) залишилося 25,6% (32 студента), що доводить ефективність запропонованої методики формування інформаційної культури майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти.

Таблиця 1 – Рівні розвитку інформаційної культури до і після експериментальної роботи

Загальні рівні розвитку інформаційної культури	Одиниці виміру	Експериментальна група		Контрольна група	
		до і після експериментальної роботи		до і після експериментальної роботи	
Достатній	%	0%	41,35%	0%	8%
	абс.	-	55	-	10
Середній	%	45,86%	51,88%	48,8%	66,4 %
	абс.	61	69	61	83
Низький	%	54,14%	6,77 %	51,2%	25,6%
	абс.	72	9	64	32

У дослідженні доведено, що інформаційна культура майбутнього вихователя закладу дошкільної освіти це якісно нова форма організації розумової діяльності вихователя на основі використання інформаційних засобів, що дозволяє удосконалювати професійну діяльність в закладах дошкільної освіти. У структурі інформаційної культури майбутнього вихователя закладу дошкільної освіти виділено наступні компоненти:

когнітивний; ціннісний; поведінковий. Перевірка значущості позитивних зрушень у формуванні інформаційної культури майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти здійснена завдяки статистичній обробці отриманих експериментальних даних, дозволила довести ефективність запровадженої методики формування інформаційної культури майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти.

Список використаних джерел

1. Базовий компонент дошкільної освіти в Україні / науковий керівник: А. М. Богуш, дійсний член НАПН України, проф, д. пед. наук; авт. кол-в: Богуш А. М., Беленька Г. В. та ін. К.: Видавництво, 2012. 26 с.
2. Віттенберг К. Ю. Підготовка майбутніх вихователів засобами інформаційно-комунікаційних технологій до навчання дітей іноземних мов: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04. Вінниця, 2010. 20 с.
3. Дяченко С. В. Підготовка майбутніх вихователів до формування основ комп'ютерної грамотності старших дошкільників: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04. Луганськ, 2009. 20 с.
4. Княжева І. А. Теоретико-методологічні засади розвитку методичної культури майбутніх викладачів педагогічних дисциплін в умовах магістратури: автореф. дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.08: 13.00.04. Одеса, 2014. 45 с.
5. Листопад О. А. Теоретико-методичні засади формування професійно-творчого потенціалу майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів: монографія. Одеса: Бондаренко М. О., 2015. 327 с.
6. Мардарова І. К. Підготовка майбутніх вихователів до використання комп'ютерних технологій в організації пізнавальної діяльності старших дошкільників: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.08 Одеса, 2012. 21 с.
7. Racu I. I., Lystopad O. A., Mardarova I. K. The Formation of Future Preschool Teachers' Competence Required for Using Computer Technology. *Наука і освіта*. 2017. №5. С. 23–26.

References

1. Bohush, A. M., & Bielienska, H. V. (2012). Bazovyi komponent doshkilnoi osvity v Ukraini [The basic Component of Preschool Education in Ukraine]. Kyiv: Vydavnytstvo [in Ukrainian].
2. Vittenberh, K. Yu. (2010). Pidhotovka maibutnikh vykhovateliv zasobamy informatsiino-komunikatsiinykh tekhnolohii do navchannia ditei inozemnykh mov [Training future educators in teaching foreign languages to children by means of information and communication technologies]. Extended abstract of candidate's thesis. Vinnytsia: VSPU [in Ukrainian].
3. Diachenko, S. V. (2009). Pidhotovka maibutnikh vykhovateliv do formuvannia osnov kompiuternoi hramotnosti starshykh doshkilnykiv [Training future educators in forming the basics of senior preschool children's computer literacy]. Extended abstract of candidate's thesis. Luhansk: LNU [in Ukrainian].
4. Kniazheva, I. A. (2004). Teoretyko-metodolohichni zasady rozvytku metodychnoi kultury maibutnikh vykladachiv pedahohichnykh dystsyplin v umovakh mahistratury [Theoretical and methodological principles of the development of the methodical culture of the future teachers specializing in pedagogical disciplines under conditions of Master-courses]. Extended abstract of Doctor's thesis. Odessa: SUNPU [in Ukrainian].
5. Lystopad, O. A. (2015). Teoretyko-metodychni zasady formuvannia profesiino-tvorchoho potentsialu maibutnikh vykhovateliv doshkilnykh navchalnykh zakladiv [Theoretical and methodical principles enabling the formation of the future preschool educators' professional-creative potential]. Odessa: Bondarenko M. O. [in Ukrainian].
6. Mardarova, I. K. (2012). Pidhotovka maibutnikh vykhovateliv do vykorystannia kompiuternykh tekhnolohii v orhanizatsii piznavalnoi diialnosti starshykh doshkilnykiv [Training future educators in using computer technologies in the organization of senior preschool children's cognitive activity]. Extended abstract of candidate's thesis. Odessa: SUNPU [in Ukrainian].
7. Racu, I. I., Lystopad, O. A., & Mardarova, I. K. (2017). The Formation of Future Preschool Teachers' Competence Required for Using Computer Technology. *Nauka i osvita – Science and Education*, 5, 23–26 [in English].

Наталия Листопад **Формирование информационной культуры будущих воспитателей дошкольных образовательных учреждений**

В статье рассмотрена проблема формирования информационной культуры у будущих воспитателей дошкольных образовательных учреждений. Аргументировано, что информационная культура необходимое условие современного образования и последующей успешной профессиональной деятельности воспитателя в дошкольных образовательных учреждениях. Доказано, что в условиях широкого использования современных информационно-коммуникационных технологий в образовательном процессе дошкольных образовательных учреждений значительно расширяются требования к профессиональной подготовке будущих воспитателей и поэтому потребность формирования информационной культуры воспитателей дошкольных образовательных учреждений вытекает из реальных потребностей обновления системы дошкольного образования. Рассмотрена сущность понятия – информационная культура воспитателя дошкольного образовательного учреждения. Доказано, что информационная культура будущего воспитателя дошкольного образовательного учреждения это качественно новая форма организации умственной деятельности воспитателя на основе использования информационных средств, что позволяет совершенствовать профессиональную деятельность в дошкольных образовательных учреждениях. Обосновано, что дефиниция «информационная культура» является многоаспектной и

разноплановой и рассматривается как особый вид, как подсистема профессиональной культуры воспитателя дошкольного образовательного учреждения. Структура информационной культуры воспитателя представляет собой синтез структурных компонентов (когнитивный, ценностный, поведенческий) обеспечивающих в своем взаимодействии целостность и функционирование этого вида культуры. Научно обоснована необходимость и раскрыты особенности формирования информационной культуры у будущих воспитателей дошкольных образовательных учреждений. Предложена методика формирования информационной культуры у будущих воспитателей на занятиях по учебным дисциплинам «Введение в специальность и основы педагогики», «Педагогика дошкольная и история дошкольной педагогики», «Новые информационные технологии в дошкольном образовании», «Компьютерные технологии в работе с детьми», профессиональным методикам, по учебным планам подготовки бакалавров – специальности 012 Дошкольное образование. Выделены показатели сформированности информационной культуры воспитателя. Выделены уровни сформированности информационной культуры у будущих воспитателей: достаточный, средний, низкий. Предложен инструментарий и методика диагностики уровней сформированности информационной культуры у будущих воспитателей дошкольных образовательных учреждений. Представлены результаты диагностирования уровней сформированности информационной культуры будущих воспитателей дошкольных образовательных учреждений. Анализ экспериментальной работы показывает эффективность разработанной методики формирования информационной культуры у будущих воспитателей по всем выделенным компонентам.

Ключевые слова: информационная культура, будущие воспитатели, дети дошкольного возраста.

Natalia Lystopad. Formation of the future preschool educators' information culture

The article deals with the problem regarding the formation of the future preschool educators' information culture. It is substantiated that the information culture is a necessary condition for the modern education and subsequent successful professional activity of an educator in preschool educational institutions. It has been proved that under conditions of widespread use of modern information and communication technologies in the educational process of preschool educational institutions, the requirements to the future educators' professional training are greatly expanded, and therefore the need to form the preschool educators' information culture is originated from the real needs of renewing the preschool education system.

The essence of the notion «preschool educator's information culture» has been considered. It has been proved that the information culture of the future educator of a preschool educational institution is a qualitatively new form of the educator's mental activity organization based on the use of information tools, which allows improving professional activities in preschool educational institutions.

It has been substantiated that the definition of the «information culture» is multidimensional and diverse and is considered as a special type, as a subsystem of the preschool educator's professional culture. The structure of the educator's information culture is a synthesis of structural components (cognitive, axiological, behavioural) ensuring in their interaction the integrity and functioning of this type of culture. The necessity to develop the designated culture has been scientifically grounded and the formation peculiarities of the future preschool educators' information culture have been revealed.

The methodology aimed at forming future educators' information culture while studying «Introduction to the specialty and basics of Pedagogy», «Preschool Pedagogy and the History of Preschool Pedagogy», «New information technologies in Preschool Education», «Computer technologies used in the work with children», professional methods, the bachelor curriculum in the specialty 012 Pre-school education has been proposed. The proficiency indicators of the educator's information culture have been determined. The proficiency (development) levels of the future educators' information culture have been specified: sufficient, intermediate, low.

The tools and methods for diagnosing the proficiency levels of the future preschool educators' information culture have been proposed. The results of diagnosing the proficiency levels of the future preschool educators' information culture have been presented. The analysis of the experimental work shows the effectiveness of the developed methodology aimed at the formation of the future educators' information culture according to all the selected components.

Key words: information culture, future educators, children of preschool age.